

Wyniki ankiety dotyczącej zdalnego nauczania na Wydziale W2 w semestrze zimowym 2020-21

1. Uczestnicy

W ankiecie przeprowadzonej w dniach 20-25.11.2020 uczestniczyło 150 z 162 pracowników W02 i doktorantów, którzy w semestrze zimowym 2020-21 prowadzą zajęcia zorganizowane. W ankiecie nie zostały uwzględnione osoby, które przebywały na zwolnieniach lekarskich.

W ankiecie wzięło udział 92,6% osób prowadzących zajęcia.

2. Narzędzia do zdalnego nauczania wykorzystane przez Prowadzących

MS Teams	80,8% - 122 osoby (poprzedni semestr 15%),
ZOOM	25,2% - 38 osób (poprzedni semestr 4%),
ePortal PWr	26,5% - 40 osób (poprzedni semestr 40%),
inne narzędzia	22,0% - 33 osoby (poprzedni semestr 31%), w tym:
	poczta mailowa - 14 osób,
	strony internetowe własne i uczelniane 7 osób,
	platforma Uniwirt3 - 5 osób,
	Skype - 4 osoby,
	Facebook - 2 osoby,
	inne (pojedyncze) - 4 osoby.

3. Metody i narzędzia wykorzystywane przez Prowadzących do udostępniania i przekazywania plików

MS Teams	69,5% - 105 osób,
ZOOM	13,2% - 20 osób,
ePortal PWr	23,8% - 36 osób,
poczta mailowa	43,7% - 66 osób,
tzw. wizytówka	13,9% - 21 osób,
inne narzędzia	17,3% - 26 osób, w tym:
	strony internetowe własne i uczelniane 16 osób,
	OneNote - 3 osoby,
	dyski w "chmurze" - 3 osoby,
	platforma Uniwirt3 - 2 osoby,
	inne (pojedyncze) - 5 osób.

4. Metody i narzędzia wykorzystywane przez Prowadzących do konsultacji

MS Teams	82,7% - 124 osób,
ZOOM	20,0% - 30 osób,
ePortal PWr	6,7% - 10 osób,
telefonicznie	26,7% - 40 osób,
poczta mailowa	74,7% - 112 osób,
inne narzędzia	10,7% - 16 osób, w tym:
	Skype - 7 osób,
	konsultacje stacjonarne - 3 osoby,
	OneNote - 2 osoby,
	inne (pojedyncze) - 5 osób.

5. Opinie dotyczące wsparcia jednostek uczelni w zdalnym nauczaniu

Skala ocen: 1 słabo, 5 - bardzo dobrze).

Uczelniany zespół e-Learningu	ocena 4,2 (78 osób - 52%),
WCSS	ocena 4,1 (52 osoby - 35%),
Dział Informatyzacji	ocena 4,1 (56 osób - 37%),
informatycy wydziałowi	ocena 4,6 (90 osób - 60%),
Dziekanat W02	ocena 4,5 (89 osób - 59%).

6. Ocena dostępności instrukcji do narzędzi do zdalnego nauczania

Skala ocen: 1 słabo, 5 - bardzo dobrze).

MS Teams	ocena 4,0 (114 osób - 74%),
ZOOM	ocena 3,8 (82 osoby - 56%),
ePortal PWi	ocena 4,0 (96 osób - 64%)

7. Sposób prowadzenia zajęć laboratoryjnych

Pytanie otwarte, odpowiedzi opisowych udzieliło 50 Prowadzących. Na podstawie udzielonych, często bardzo obszernych i szczegółowych opisów sposobu zdalnego prowadzenia zajęć, można wyróżnić 4 ich podstawowe typy:

1.	Prezentacja uprzednio przygotowanych materiałów (filmy, zdjęcia, prezentacje itp.). Omówienie tematyki, dyskusja ze studentami, wydanie danych do samodzielnego opracowania	23 osoby
2.	Prezentacja "na żywo" przez Prowadzącego sprzętu pomiarowego, urządzeń, wykonywanie badań, testów na żywo. Omówienie tematyki, dyskusja ze studentami, wydanie danych do samodzielnego opracowania	4 osoby
3.	Wspólne wykonywanie obliczeń z wykorzystaniem zróznicowanego oprogramowania (wersje studenckie, freeware, pakiet MS Office itd.), wydanie danych do pracy własnej studentów, praca własna, oddanie zadań, sprawdzenie, dyskusja wyników.	20 osób
4.	Wspólne rozwiązywanie ze studentami zadań, problemów, dyskusja wyników.	3 osoby

Typ 1 oraz 2 dotyczy głównie zajęć laboratoryjnych, które odbywały się w laboratoriach typu badawczego. Ten sposób prowadzenia zajęć laboratoryjnych można uznać za akceptowalny tylko w stanie "wyższej konieczności".

Typ 3 dotyczy laboratoriów komputerowych. Około połowa Prowadzących pozytywnie wypowiedziała się o tej formie prowadzenia zajęć, kilku wręcz nie widzi różnicy pod względem osiągniętych efektów uczenia się w porównaniu z zajęciami prowadzonymi w salach komputerowych. Jest to istotne spostrzeżenie, uwzględnione w planowaniu zajęć na przyszły semestr.

Typ 4 dotyczy zajęć laboratoryjnych o charakterze zbliżonym do ćwiczeń audytoryjnych, efekty uczenia są zbliżone do uzyskiwanych w przypadku prowadzenia zajęć w salach.

8. Uwagi i spostrzeżenia Prowadzących dotyczące zdalnego nauczania

Ogólnie 113 osób podzieliło się swoimi spostrzeżeniami. Niektóre osoby przekazały je w bardzo obszernej formie, zawierające bardzo wartościowe spostrzeżenia. Prowadzący w swoich wypowiedziach zwrócili uwagę na:

wady zdalnego nauczania:

- niewielka aktywność studentów podczas zajęć zdalnych, konieczność ich aktywizacji, wprowadzenie "odgórnego" obowiązku zmotywowania studentów do zabierania głosu w trakcie;
- nieuważne uczestnictwo studentów w zajęciach;
- brak widoczności studentów - wyłączone kamerki, co w pewnym stopniu utrudnia interakcję;
- zdalne nauczanie wymaga dużo większego zaangażowania od prowadzącego, w wyniku czego brakuje czasu na pracę naukową i pisanie artykułów;
- trudna i czasochłonna obsługa ePortalu;
- słabość łączny internetowych u części studentów lub słabej jakości sprzęt, którym dysponują;
- liczne głosy podnoszą problematyczność oceny samodzielności pracy studentów;
- ograniczona możliwość kontrolowania ewentualnych nieuczciwych praktyk stosowanych przez studentów podczas zaliczeń;

oraz na pozytywne strony zdalnego nauczania:

- forma jest bardzo dobra w przypadku seminariów i mało liczebnych, specjalistycznych wykładów - studentów można "widzieć" w trakcie zajęć, wtedy kontakt ze studentami jest dobry;
- Prowadzący wysoko oceniają udostępnienie laptopów Surface, dzięki umożliwieniu pisania na ekranie znacznie ułatwiły prowadzenie zajęć oraz konsultowanie projektów;
- możliwość wykorzystania "białej tablicy" w programie MS Teams z użyciem Microsoft Surface Pen daje podobne a nawet lepsze efekty ze względu na praktycznie nieograniczone miejsce tablicy w programie;
- studenci mają mniejsze obawy przed zadawaniem pytań niż to się dzieje w przypadku stacjonarnym, kiedy to zadanie pytania twarzą w twarz bywa kłopotliwe;
- prowadzenie zajęć projektowych w formie zdalnej ma pewną przewagę nad formą tradycyjną: łatwiej jest pokazywać materiał wizualny niż podczas zajęć na sali;
- ePortal bez możliwości kontaktu video jest kiepskim narzędziem do prowadzenia zajęć ale zarazem najlepszym narzędziem do przeprowadzenia zdalnych egzaminów;
- projekty studentów w formie zdalnej są realizowane w sposób bardziej samodzielny, konsultowane są na bieżąco i mają wyższy poziom merytoryczny,
- frekwencja na zajęciach jest bardzo dobra.

Szacunkowo ok. 35-40% głosów pozytywnie lub neutralnie ocenia zdalne nauczanie. Pozostałe oceny zawierają ogólną ocenę negatywną bądź negatywne oceny niektórych aspektów zdalnego nauczania.

9. Potrzeby zgłaszane przez Prowadzących dotyczące zdalnego nauczania

Łącznie 102 osoby wypowiedziało się w tym punkcie, z których aż 55 osób podało, że nie mają obecnie żadnych potrzeb związanych ze zdalnym nauczaniem, lub też wskazało, że udostępnienie tabletów MS Surface było rozwiązaniem ich problemów ze zdalnym prowadzeniem zajęć. Przykłady takich głosów:

- * *Nie mam żadnych potrzeb. Uważam, że zostaliśmy wyposażeni przez Dziekanat ponad standardowo i mogę za to tylko podziękować.*
- * *Wydział zapewnił sprzęt do pracy zdalnej (tablety), który wyczerpuje wszelkie potrzeby.*
- * *Nie mam specjalnych potrzeb. Wyposażenie w tablet i piórko działa bez zarzutu i pozwala wygodnie prowadzić zajęcia.*

Zatem tylko 47 osób wyraziło różne potrzeby lub niedogodności związane ze zdalnym prowadzeniem zajęć (w zeszłym semestrze osób takich było 98). Wśród nich najczęściej występowały:

- brak zadawalających narzędzi do zdalnego przeprowadzenia egzaminów i zaliczeń,
- indywidualne braki dotyczące sprzętu elektronicznego np. brak słuchawek bezprzewodowych wysokiej jakości, dysku zewnętrznego, specjalistycznego interface do tabletu,
- brak specjalistycznego oprogramowania np. do obróbki filmów,
- brak możliwości wykorzystania licencjonowanego oprogramowania z laboratoriów do zajęć zdalnych,
- niezadowalająca jakość łączności internetowych w domu bądź w budynkach PWr (podano budynki L1, D2),
- brak automatycznie generowanego raportu obecności w MS Teams,
- zbyt ograniczona pojemność skrzynek poczty pracowniczej,
- niedostateczne wyposażenie doktorantów w sprzęt komputerowy - nie otrzymali oni tabletów.

Skala zgłaszanych problemów jest znacznie mniejsza niż w poprzednim semestrze. Wiele z problemów zgłaszanych w zeszłym semestrze nich udało się rozwiązać, w szczególności w zakresie sprzętu i metod zdalnego prowadzenia zajęć.

opracował dr inż. Andrzej Batog